

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a 2.— Din, do 100 vrst 250 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljova ulica šte. 5, pritličje. — Telefon šte. 304.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo: Knafljova ulica šte. 5, I. nadstropje. — Telefon šte. 34.

Pravoslavno novo leto

Po veseli Silvestrovi noči danes vse počiva. — Vladna večina štedi na račun Slovenije. — Zadnji teden volilne borbe.

— Beograd, 14. januarja. Danes je v Beogradu pravoslavno novo leto in zato počiva vse gospodarsko in politično delo. Silvestrovo, ki ga je praznoval Beograd preteklo noč, je bilo letos izredno veselo. Skoro vse prebivalstvo je bilo vso noč pokonci. Po beogradskih ulicah so se še v zgodnjih jutranjih urah valile tolike mase občinstva, kakor drugače popoldne. Splošnega Silvestrova veselja in novoletnega pirovanja so se udeležili tudi politični krogi, poslanci, diplomati in ministri.

Predsednik vlade, Nikola Uzunović, dopoldne ni prišel v predsedništvo vlade. V Narodni skupščini se je sestala vladna večina finančnega odbora, da se dogovori glede popoldanske seje finančnega odbora. Finančni odbor se je podvzval z delom in bo danes popoldne razpravljalo o proračunu ministrstva za vere in za poljedelstvo. Odbor je na večeršnji seji po razmeroma kratki razpravi odobril proračun mini-

strstva pravde. Edina važnejša izjemba se je nanašala na postavko, ki je bila prvotno predvidena za zgradbo upravnega sodišča v Celju in ki je bila črtana.

Popoldne bo seja ožjega odbora radikalne stranke.

Sicer pa je velika večina poslancev zopet odšla ali je še kar od božičnih praznikov izven Beograda. Poslanci agitirajo v svojih volilnih okrajih za oblastne volitve. Volilni boj je bil doslej večinoma precej medel, zdaj, ko je do volitev le še dober teden, pa stopa v odločilni, mnogo ostrejši štadij. Radikali so začelo pozabiti na svoje razprtije in nastopajo skupno. Zlasti so skupno vpregli v volilno borbo državni upravni aparat, ki dela zopet s svojo staro preizkušnostjo, da pridobi radikalom čimveč glasov in jim tako utrdi tudi v Beogradu njihovo vedno slabšo pozicijo.

Madžarski odpor proti italijanskemu pokroviteljstvu

Monarhisti odklanjajo vmešavanje Italije v kraljevo vprašanje. — Socijalisti zahtevajo zblizanje z Jugoslavijo in protestirajo proti ljubimkanju s fašizmom.

— Budimpešta, 14. januarja. »Magyar Ország« objavlja članek grofa Julija Andrasija, v katerem izjavlja, da ni proti temu, da se popravi in uvrstijo odnosi med Madžarsko in Italijo. Vendar je primoran javnost in politične kroge opozoriti na dve stvari: 1. da se pri tej priliki Italiji ne dovoli vmešavanje v vprašanje madžarskega kraljevstva in 2. da madžarsko-italijanski zblizanje ne sme škodovati dobrim odnosom med Madžarsko in Francijo.

— Budimpešta, 14. januarja. »Nepsza« glavno glasilo madžarske socialistične stranke, objavlja uvodnik pod naslovom »Madžarska zunanja politika v naši stari«. List ugotavlja, da so izjave madžarskih di-

plomatoov o potrebi prijateljske orientacije napram Jugoslaviji napravile zelo dober vtus v vseh interesiranih državah in v celi Evropi. V tem trenutku madžarska javnost ni poučena o tem, ali se bodo in kdaj se bodo ustvarile napovedane ožje zveze med Madžarsko in Jugoslavijo. Izraz dvoma pa je, da bo Bethlenovo posredovanje v Rim imelo kvarne posledice in ustvarilo nerazpoložene Male antante napram Madžarski. Mi nismo proti temu, da Madžarska sede v mednarodni politiki, toda naša želja je, da protestiramo proti načrtu zunanje politike, ki izroča Madžarsko imperijalistični politiki Italije. Mi čudimo, da nam preti nevarnost črnih strajc.

Zakon o gospodarskih zbornicah

— Beograd, 15. januarja. Že del časa se vodi v gospodarskih krogih diskusija o enotni organizaciji gospodarskih Zbornic za celo državo. Poljavili sta se dve tezi: prva zastopa organizacijo enotnih gospodarskih Zbornic z avtonomnimi trgovskimi, industrijskimi in obrtnimi sekcijami, kakršne obstajajo v prečasnih kraljevini, zlasti v Ljubljani. Druga teza zagovarja sistem ločenih trgovskih, industrijskih in obrtnih Zbornic po beogradskem vzoru. Z obeh strani pa se priznava, da je treba čimprej tudi na tem področju izvesti unifikacijo. Radi tega je ministrstvo trgovine in industrije izdelalo načrt novega zakona za celo državo. O tem načrtu bo razpravljala konferenca, ki se sestane 21. januarja. Na konferenco so pozvani predstavniki gospodarskih Zbornic iz cele države.

Za reformo zunanjega ministrstva

— Beograd, 13. januarja. Zanimanje za aktualna vprašanja naše zunanje politike se je razširilo v vseh političnih krogih. Radi neugodnih poročil o zunanjem položaju, zlasti radi vesti o madžarsko-italijanskem zblizanju pričajo politični krogi ponovno naglašati potrebo reorganizacije našega diplomatičnega kora in revizije naše zunanje politike. Parlamentarni krogi naglašajo, da bi se moral za ministra zunanjih zadev izbrati najposposnejši diplomat. Tudi na važna diplomatična mesta v inozemstvu bi morali priti le res sposobni ljudje, ker se le na ta način da popraviti položaj naše države. Predvsem pa bo treba čimprej imenovati parlamentarni odbor za zunanjo politiko.

CENA BEG PRI DAVIDOVICU

— Beograd, 14. januarja. V političnih krogih je bil opažen in mnogo komentiran obisk albanskega poslanika v Beogradu. Cena bega pri Davidoviću. Cena bega je poiskal Davidović v demokratskem klubu in ostal z njim v daljšem razgovoru. O svrhi tega obiska in vsebini razgovora med Davidovićem in Ceno begom ni hotel Davidović niti svojim ožjim prijateljem podati informacij. Davidovićevi prijatelji trdijo, da je Cena beg posetil Davidovića v privatnih zadevah.

Konflikt med Madžarsko in Rumunijo

Vprašanje zaplenjenih veleposestev

— Pariz, 14. januarja. V mednarodnih političnih krogih je vzbudil senzacijo sklep mešanega rumunsko-madžarskega mirovnega razsodišča, ki se je proglasilo kompetentnim, da rešuje tudi spore med rumunsko vlado in veleposestniki v Erdelju, katerim je rumunska vlada na podlagi svoje agrarne reforme zaplenila posestva. Med madžarskimi veleposestniki, ki zahtevajo od Rumunije svoje posesti, se nahajata tudi ministrski predsednik grof Bethlen in nadvojvoda Friderik Habsburški.

Sklep razsodišča pomeni senzacionalni uspeh Madžarske. Madžarski aristokrati in veleposestniki bodo sedaj pod vodstvom nadvojvode Friderika in na temelju tega sklepa mednarodnega razsodišča zahtevali, da se na enak način poravnajo tudi spori s Češkoslovaško in Jugoslavijo, ki bosta baje tudi morali vrniti zasežena posestva. (V Jugoslaviji je zlasti važno vprašanje veleposestva na Belju, prizadeta je tudi Slovenija, kjer so imeli madžarski magnati velika posestva v Prekmurju.)

— Bukarešta, 14. januarja. Povodom sklepa rumunsko-madžarskega razsodišča v Parizu glede madžarskih veleposestev piše »Lupta«, da rumunska vlada nikoli ne bo priznala sklepov tega sodišča.

VAŽNE SPREMEMBE V DIPLOMACIJI

— Praga, 14. januarja. Češkoslovaški tiskovni urad javlja, da je snoči madžarski poslanik v Beogradu grof de Hory odstopal v Budimpešti.

— Dunaj, 14. januarja. Glasom poročila iz Budimpešte bo sedaj madžarski poslanik v Beogradu grof de Hory premeščen v Rim, kjer bo prevzel tamošnje madžarsko poslanstvo.

Iz istega vira se doznava, da bo jugoslovska vlada imenovala sedanjega pomočnika zunanjega ministra Jovana Markovića za poslanika v Budimpešti.

SPREMENBA V VODSTVU POŠTNE HRANILNICE

— Beograd, 13. januarja. Doznava se, da bo generalni direktor Poštne hranilnice dr. Milan Nedeljković umirovljen. Kot kandidat za direktorja Poštne hranilnice se imenuje dr. Milan Radosavljević, sedaj direktor bančnega oddeljenja ministrstva financ.

Epidemija „španske“ se nam vedno bolj približuje.

Epidemija se v zapadni in srednji Evropi trajno širi in prodira proti vzhodu. — Zajela je že Češko, Slovaško in Italijo. — Obolenja po večinomalažjega značaja.

Iz Nemčije se je epidemija španske razširila že na Češkoslovaško. V sredo so oblasti v Pardubicih odredile, da morajo ostati vse ljudske šole 14 dni zaprte. Neugodno vreme v decembru in januarju je vplivalo na šolsko mladino tako, da so se pojavile v šolah razne nalezljive bolezni, med njimi španska, ki je pa k sreči samo lahkega značaja. Španska razsaja od konca decembra v pardubskem in prelouškem okraju. Bolezen se pojavlja tudi med odraslini in vojaštvom. Bolniki imajo najprej hudo vročino, potem dobe vnetje goltanca, čisto tuja vnetje pljuč.

Zdravstveni odsek Društva narodov je izdal oficijelno poročilo o stanju španske v Evropi. Poročila iz Belgije, Češkoslovaške, Danske, Francije, Nemčije, Anglije, Irske, Italije, Nizozemske, Norveške, Španije, Švedske in Švice pričajo, da traja napad španske samo kratak čas in da bolezen ni posebno težka. Angleško ministrstvo narodnega zdravja poroča, da je umrljivost vsled španske glede na letni čas normalna.

Po poročilih berlinskega zdravstvenega urada se je španska v Nemčiji zelo razširila. Vse bolnice so polne tako, da za nove bolnike čisto ni prostora. V vseh podjetjih in uradih manjka mnogo uslužbencev, ki so zboleli in ostali doma.

Tudi v Bruslju je začela španska hudo razsajati. Zahtevala je že mnogo žrtve. V tork je zbolelo v Bruslju še 400 oseb. Ker je vreme hladno in deževno, se epidemija še hitreje širi.

Iz Freiburga poročajo, da se španska na gorenjem Badenskem zelo hitro širi in da je večinoma težjega zna-

čaja, dasi umrljivost doslej ni bila posebno velika. V mestu Badenu je umrlo prvi teden v januarju 35 oseb. Pretekli teden je zbolelo nad 3000 oseb. V mnogih krajih so morali šole zapreti. Španska se je pojavila tudi v Bratislavi. Radi deževnega vremena so mnogi prebivalci slovaške prestolice prehlajeni, kar znatno pospešuje razvoj epidemije. Ker se pojavlja španska zlasti med mladino, nameravajo prosvetne oblasti zapreti vse bratislavške šole. Madžarske šole v Bratislavi, v katerih je obbolelo največ učencev, so že zaprte.

Tudi na Dunaju in v Gornji Italiji se pojavljajo že prvi slučajji te neprimetne epidemije, ki se s tem torej vedno bolj približuje tudi k nam.

— Berlin, 14. januarja. Gripa se v Berlinu od dne do dne bolj širi. V berlinskih bolnicah se nahaja nad 1000 na španski nevarno obolenih, število lažjih slučajev, ki se zdravijo doma, pa čenijo na 50—60 tisoč. Vendar pa epidemija še ni dosegla onega obsega, ki ga je imela v letih 1918, 1920 in 1922. Bolj nevarna je bolezen v onih nemških pokrajinah, ki meje na Francijo in Švico in kjer je odstotek smrtnih izidov zelo velik.

— Bern, 14. januarja. Epidemija gripe v Švici še vedno narašča. Samo v mestu Baslu je tekem zadnjih dni na novo obbolelo nad 3000 ljudi; umrlo jih je v istem času na španski 42. V Curihu je število obolenj še razmeroma majhno in ne presega 5000.

— Praga, 14. januarja. Po cenitvi zdravstvenih oblasti je v Pragi obbolelo na španski okrog 6000 oseb. Umrlo se ni nihče.

Iz nevesele ljubljanske kronike

Tretji samomor tekom enega tedna. — Tat šolarskih suknjic priznal svoje tatvine. — Eleganten pustolovec. — Tri težje nesreče.

Samomorilna epidemija, ki je razsajala lansko leto v nekaterih naših mestih, se je menda začela širiti tudi na Ljubljano. Tekom enega tedna imamo v Ljubljani kar tri samomora. Pred eni tednom je izvršil samomor Ivan Kraker, ki je skočil s tretjega nadstropja na cesto ter obležal z razbito glavo mrtve. Par dni kasneje so našli za vojaško bolnico ustrejenega narednika Slavka Karša, ki se še sedaj bori v bolnici s smrtjo, danes zjutraj okrog pol 9. pa je izvršil samomor Radko Tičar, bivši sodni koncipient pri ljubljanskem sodišču. Zjutraj je bil še dobre volje in nikdo ni slutil, da nosi v srcu samomorilne namene. Kmalu po osmih ga je posetil neki prijatelj. Ko je ta odšel, je šel Tičar v svojo sobo ter zavzel neki beli prašek. Hip nato se je začel zvijati v krčih in kričati: »Meni je slabo, umrl bom!« Domačini so vsi prestrašeni prihiti v njegovo sobo ter poklicali tudi zdravnika in rešilni oddelček. Toda predno je zdravnik dospel, je bil Tičar že mrtve, ker je zavžil neki hitro učinkujoč strup. O slučaju je bila obveščena policija, ki je poslala komisijo pod vodstvom dr. Fakina in policijskega zdravnika dr. Avramovića. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico. Vzrok samomora še ni znan, domneva pa se, da je izvršil Tičar svoje obupno dejanje v hipni duševni zmedenosti. Pri njem niso našli nobenega pisma, pač pa še zavojček strupa. Policija je zaplenila pokojnikovo korespondenco, da ugotovi podrobnosti in motiv samomora.

Šolski tat Janez Strgar iz Rudnika pri Ljubljani, ki so ga pred par dnevi prijeli pri tatvini na Viču, je tekem večerajšnjega zasliševanja po dolgem in trdnovratnem tatenju končno priznal, da je on izvršil vse tatvine, ki so se dogodile v zadnjem času v ljubljanskih šolskih poslopih. Kam je suknje skril, noče povedati, izjavil je le, da je osem suknjic prodal nekemu neznanu, ki ga sedaj policija išče. Strgar je bil prepeljan v sodne zapore, kjer se preiskava nadaljuje, policija pa še intenzivno poizveduje za ostalimi njegovimi pomočniki.

Čuden ptič se pojavlja v zadnjih dneh po ljubljanskih trgovinah. Je to neki elegantno oblečeni možakar, ki govori nemško. Navadno je oblečen v temnosivo suknjo ter nosi trd črn klobuk (polcilinder). Včeraj popoldne je prišel v tobakarno Se-

ver v Selenburgovi ulici ter kupil neke malenkosti. Plačal je s tisočdinarskim bankovcem. Ko mu je triflikantinja imenjavala denar, je malomarno čital liste, nato pa pobasal denar, ga malomarno preštel in izjavil, da manjka sto dinarjev. Triflikantinja pa dobro ve, da mu je denar pravilno naštel. Ker jo je že večkrat skušal na sličen način oslepariti, ni popustila, marveč mu je zagrozila s policijo, nakar jo je neznanec žurno popihal. Na sličen način je poskušal svojo srečo tudi že pri raznih drugih trgovcih. Slučaj je bil ovaden policiji, ki neznanca sedaj zasleduje. Trgovci naj bodo previdni in naj ga izročijo policiji, ako se zopet pojavi.

Včeraj je bil za Ljubljano in okolico dan težkih nesreč. Pred hotelom Slon je delavec Ivan Žuro iz Račne pri Ljubljani razkladal drva. Njegov pomočnik mu je po nesreči vrgel v glavo kepo ledu s tako silo, da je Žuro obležal nezavesten. Poklicani zdravnik je ugotovil težke poškodbe in so ga morali takoj prepeljati v bolnico. Njegovo stanje je zelo kritično. Bržkone so se mu pretresli možgani in je poškodovana tudi lobanjska kost.

Na glnajni pri Črnučah je hotel včeraj popoldne vpočkani železniški čuvaj, 62letni Vid Čertanc, očistiti kozolec snega. Splezal je na streho, da bi pomedel sneg. Pri tem je bil premalo previden, padel več metrov globoko ter si zlomil hrbtenico. Težko ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer se bori s smrtjo.

V Podgorju pri Kamniku so se posestniku Alojziju Ogrincu splašili konji. Ogrinc je padel pod težko naložen voz ter dobil tako težke poškodbe, da so ga morali prepeljati v bolnico. Zlomil si je več reber ter zadobil tudi notranje poškodbe.

Tatvine na deželi so se začele v zadnjem času zelo množiti. V Veliki Nedelji je bila te dni ukradena iz konjskega hleva nemškega križevniškega reda dvovprezna konjska oprema, vredna 2500 Din. — Posestnik Marijo Pšenčnik na Libiški gori je obiskal neznan umovnik in ji odnesel razno obleko in nekaj zlatnine v vrednosti 2000 Din. Sedaj v zimskem času se klatijo po deželi razni temni elementi, ki si pod izgovorom, da iščejo delo ali prenočišče, pridobijo vstop v hiše in izkoristijo prilike za tatvine.

Zopetni padec lire

— Rim, 14. januarja. »Popolo d' Italia« objavlja službeno poročilo o liri in pristavlja, da zopetno in občno podanje lire, ki ga beležijo borze že par tednov, ne spravljajo v skrbi odgovornih finančnih činiteljev. Nazadovanje lire ne prihaja iz inozemstva, ker zre inozemski kapital, v prvi vrsti ameriški, s polnim zaupanjem v italijansko finančno politiko. Vzrok oslabitve lire leži v tem, da je med italijanskim prebivalstvom zavladala manija, da nalaga svoje prihranke v dolarjih in angleških funtih. »Popolo d' Italia« napoveduje, da bo vlada podvela najstrožje korake proti razširjevalcem alarmantnih vesti in rušilem lire.

RADIČEV POVRATEK IZ DALMACIJE

— Zagreb, 14. januarja. Danes zjutraj sta se povrnila iz Splita Stepan in Pavle Radić. Radićeva dajmatin, turneja je popolnoma propadla. Svoji je Stepan Radić predaval v Splitu o svetovnem miru, delavstvu in seli državi. Tudi to predavanje so motili nasprotniki, vendar pa ni prišlo do večjih incidentov.

Nemško oboroževanje proti Poljski

Zanimiva razkritja o novih nemških trdnjavah.

— Varšava, 14. januarja. »Kurier Varšavski« objavlja zanimiv članek o dveh nemških trdnjavah na vzhodu, o Kraljevcu in Lecu. Nemci zanjajo odločno vesti o svojem oboroževanju na vzhodu. Njihove trdnjave da so zgolj obrambnega značaja in da v njih ni nič izzivalnega, saj je varšavska pogodba izetno dovolila trdnjave na vzhodu, dočim je morala Nemčija svoje trdnjave na zapadu porušiti. »Kurier« Varšavski objavlja podatke, iz katerih izhaja, da so Nemci razširili in pojačali svoje trdnjave na vzhodu. Južno in vzhodno od Kraljevca (Königsberg) so zgradili v dolžini 12 km 50 betonskih trdnjav. Nekatere utrube se nahajajo 6 m pod zemljo, tako da jih ne morejo razdejati niti izstrelki iz najtežje artiljerije. Po mnenju vojnih strokovnjakov lahko izvedejo Nemci iz Königsberga nevarne ofenzivne operacije proti severni Poljski. Lec je bil že leta 1914, modernizirana trdnjava. Tu je bila glavna oporna točka Hindenburgovega napada proti ruski armadi generala Samsonova. Danes je Lec mnogo lažja trdnjava. V zadnjem času je bilo zgrajenih 20 novih utrdb.

ŽRTVE VROČINE V AVSTRALIJI

London, 13. januarja. Iz Avstralije poročajo, da je tamkaj pritislil strahovit vročinski val. Vročina je zahtevala 35 smrtnih slučajev.

SVETOVNI NOVINARSKI KONGRES

Zeneva, 13. januarja. V tukajšnjih novinarskih krogih se razmišlja o sklicanju mednarodnega kongresa novinarjev, ki bi bil prvi po vojni. Kongres bi se vršil v Lucernu leta 1928.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Efekt: 2½% drž. rente za vojni škodo 350—355, 7% invest. pos. iz l. 1921 82—84, Celjska posojilnica 195—198, Ljubljanska kreditna banka 150, Merkantila banka 100—100, Prva hrvaška štedionica 890, Kreditni zavod 170—180, Strojne tovarne in livarne —85, Trboveljska premogovna družba 360, Združene papirnice 120, Stavbena družba Ljubljana 55—65, Šešir 104, 4½% kom. zad. drž. bke. 20—22, 4½% zast. l. kr. drž. bke. 20—22.

ZAGREBSKA BORZA
Devize: Dunaj 798,50, 801,50, Berlin 13.4790, 13.5090, Italija 246,63, 248,63, London 275,50, 276,30, New York 56,63, 56,83, Paris 225,00, 227,00, Praga 167,95, 168,65, Curih 10,94, 10,97.

Valute: Italija 241,00, 243,00.

Efekt: 70dst. invest. pos. 1921 82—82,50, 2 in polodst. drž. rente za ratno škodo 345—354,5, Ljubljanska kreditna 150, Hrv. esk. banka 102—104, Kreditna banka, Zagreb 102—103, Hip. banka 59,5—60, Jugobanka 99,5—100, Prastedionica 890—895, Drava d. d. Oslječ 406, Sečerana Oslječ 451—460, Isis d. d. 55, Gutman 250—255, Slavveks 120, Slavonija 32—32,5, Trboveljska 360—370, Union paromlin 300, Vevče 120, Agraria 48 in pol in 48 tri četrtine.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih: Beograd 9,125, Pariz 20,62, London 25,18, New York 518,875, Milan 22,75, Praga 15,365, Dunaj 73,05.
— Trst: Beograd 40,10, London 110,5625, Curih 439,40.

Zanimivosti iz naših krajev

Lov za loterijsko srečo. — Cigani ne marajo samomorilcev. — Zagoneten samomor v Beogradu. — Ljubavni roman lepe Rumunka v Valjevu.

Lov za loterijsko srečo se pri nas stopnjuje pri vsakem zrebanju državne razredne loterije. Srečni slučaj, ki so lansko leto naklonili siromašnim ljudem večje dobitke, so napotili marsikoga, da si z zadnjimi sredstvi ali težko pritrzanim prihrankom kupi vsaj četrtino srečke. Tudi pred zadnjim zrebanjem so se dogajale slične stvari. Zrebanje je bilo dne 13. t. m. Največji dobitek v znesku 200.000 Din je zadelala srečka št. 90.706. Usoda te srečke pa je zelo zagonetna. Dasi je priglajena za prodano, je nima nikdo v rokah. Srečko je prejel od uprave razredne loterije kolektor g. Kolaković v Beogradu, ki jo je skupno z drugim poslal svojemu podkolektoru v Novi Gradski. Ta je srečke prodal vse do dneva zrebanja, nakar je vrnil neprodane srečke v priporočeni pošiljki g. Kolakoviću. Med vrtnjenimi je bila tudi srečna številka 90.706. Čim je podkolektor potom listov zvedel, da je ta srečka bila izrečana, je telegrafično sporočil g. Kolakoviću, da sam kupi vse neprodane srečke. G. Kolaković se je na podlagi svojih zapiskov prepričal, da je med neprodanimi tudi ta srečna številka. Stopil je takoj na pošto, da bi dvignil priporočeno pošiljko, v kateri je bila omenjena srečka. Toda pošiljke ni so mogli nikjer najti. Med tem se je pripeljal v Beograd tudi podkolektor ter se najprvo napotil na pošto, da se ujame srečo. A tudi on je zaman iskal svojo pošiljko. Obrnil se je celo na pošto ministarstvo, a tudi tam mu niso mogli pomagati. Pošiljka je izginila in tako se je nikdo ne ve, kje je srečka, ki si jo sedaj naravno svojita oba i. g. Kolaković i njegov podkolektor. Komu bo sreča mila, se bo odločilo šele prihodnje dni, če bodo našli pogrešano pošiljko.

Cigani ne marajo samomorilcev. Živi in trpi! je njihovo življensko pravilo. Zato tudi ne trpe, da bi si kdo v njihovem okraju končal življenje in smatralo to za veliko omejevanje. To je skušala te dni tudi mlada beogradska modistinja Jovanka Nikolić. Radi neke bolezni je popolnoma obupala. Zadnje dni je še naporno delala v delavnici, potem pa je dva dni ostala doma. Svoji materi je pripovedovala, da se ne počuti dobro. Matji seveda ni slutila nič hudega. Minuli četrtek popoldne je Jovanka odšla z doma, da se malo sprehodi, kakor je izjavila materi. V resnici pa se je napotila proti Pištolju Malemu (cigansko predmestje v Beogradu), kjer si je poiskala primerno mesto, da si konča svoje življenje. V neki zapuščen, napol podrti baraki se je hotela obesiti. Naložila si je pod noge opeke, namestila vrh in bila ravno na tem, da podere pod sabo stoji iz opeke, ko je prišlo v barako par ciganov. S prva so bili preseščeni, ko so zagledali dekle z vrvo okoli vratu, kmalu pa so postali besni. Hitro so odrezali vrh in ko so videli, da so prišli še pravčasno in da se dekletu ni še ničesar pripetilo, so jo začeli psovati, neki starejši cigan pa ji je prismojil par poštenih, češ, naj si drugi izbere kako drugo mesto ne pa cigansko bivališče za svoje samomorilne namene. Vsa prestrašena je Jovanka začela bežati in tekla je tako, da je zgrubila pete svojih modernih čevljev. Doma se je materi izpovedala in tudi priznala, da so jo samomorilne misli enkrat za vselej minule.

Nenavadna ljubavna tragedija se je odigrala pretekle dni v Valjevu. Tam se je pred par meseci naselila neka mlada in lepa Rumunka 20letna Persida Gerga. V Ošjeku se je spoznala s poročnikom Lazarom Mihajlovičem in se vanj zaljubila. Ko je bil Mihajlovič prestavljen v Štip, mu je sledila tudi ona. Hotela se je z njim takoj poročiti, toda on je iz materijalnih razlogov poroko odlagal dne do dne. Končno se je Persida podala v Valjevo, kjer je dobila službo. Mihajlovič je bil radi tega zelo užaljen in ji je neprestano pisal, naj se vrne k njemu. Domisljal si je, da ga vara in da ga je le radi tega zapustila. Ko sta

se že dogovorila, da se povrne, je prejel pismo, v katerem mu sporoča, da si je pri neki avtomobilski nesreči zlomila nogo ter da radi tega ne more priti. On pa je dvomil ter bil prepričan, da je to le prazen izgovor. V tem prepričanju ga ni omajala niti vest v časopisih, ki je poročala njeno poročilo o avtomobilski nesreči. Par dni za tem je izvršil poročnik Mihajlovič samomor ter se ustrelil.

Persida je šele iz listov zvedela za njegovo smrt. Vest o tem jo je tako pretresla, da je bila dva dni nezavestna. Ko so jo zopet spravili k zavesti, je takoj izjavila, da noče več živeti ter da bo sledila svojemu zaročencu v smrt. Radi tega so strogo pazili na njo. Kljub temu pa se ji je posrečilo, da je prišla do strupa in pred par dnevi je izvršila svojo namero. Za enkrat ji je takojšnja zdravniška pomoč sicer še rešila življenje, toda Persida vedno zopet ponavlja, da hoče umreti.

Radičevski korupcijski proces v Somboru

Kako so radičevski močotci zlorabljali svoj vpliv.

Pred okrožnim sodiščem v Somboru je pričel te dni proces, ki je razkrinjal gnihlobo, ki vlada tudi v radičevskih vrstah, dasi se ravno radičevci najbolj bahajo s svojim bojem proti korupciji in na vsakem shodu napadajo beogradske korupcionista. Na zatožni klopi sedi predsednik radičevske organizacije v Somboru in oblastne organizacije v Bački Jostp Radić. Razen njega so obtoženi še trgovci Rudolf Fuderer, bivši občinski beležnik Velimir Germanov in komitalski uradnik Marinko Gjurišić. Za proces vlada volkanski zanimanje. Pozvanih je nad 40 prič, med njimi tudi bivši podžupan Stojkovič, ki se nahaja v kaznišnici v Mitrovici, kjer mora odsedeti petletno kazen. Razprava bo trajala več dni.

Vsi obtoženci se morajo zagovarjati radi goljufije in izsiljevanja. V času, ko je prišel na krmilo Radić in postal minister, so začeli radičevci v Somboru zlorabljati svojo moč. Vsakomur, ki se jim ni uklonil, so pretili s persekucijami. Posebno pa so posvetili onim, ki so bili tuji državljani, ter so nameravali optirati. Predsednik radičevske organizacije Radić je takim ljudem pošiljal pisma, v katerih je zahteval, naj mu takoj pošljejo 10.000 dinarjev. V tem slučaju da jim preskrbi jugoslovensko državljanstvo, drugače pa bodo brez pardona izgnani iz države. Seveda so se ga ljudje začeli bati, ker je balo res dosegel par iz-

James se je moral prijeti za mizo, da ni planil na oder. Hladni glas mistra Gingla mu je vrnil zavest. — Nikakih neumnosti, če smem prositi. Strpite še trenutek: zdaj ali nikdar! — Ne bojte se! je zajecjal James. Z največjim samozatajevanjem se mu je posrečilo, da je ostal na mestu, ni pa se mogel vzdržati, da bi odvrnil pogled od Calinette. Njegove oči niso videle drugega kakor malo umetnico. In njih magnetična privlačnost je bila tolika, da se je Calinette obrnila in uprla vanj svoje oči. A njen pogled je bil docela brezbržen. — Tedaj šele se je James spomnil, da je preoblečen in da ga deklica ni mogla spoznati. Baš o pravem času se je spomnil: že ji je bil hotel dati znak. — Treba je bo opozoriti na naju! je vročično šepnil Ginglu na uho. — Nikakih neumnosti, je suho velel detektiv. Najbrž vam ne bo treba dolgo čakati. In res! Ko je bil komad odigran in so jeli cigani intonirati novega, je Calinette stopila z odra in se podala med goste, da pobere napitnico. Po naključju se je ustavila baš pred mizo, kjer sta sedela James in Gingle. Slednji je

H. J. Magog: 11
Borba za ljubezen
Po eni uri hitre vožnje je avto zavil v park in se ustavil pred verando nekega restavranca. Velicestno pročelje, uniformirani lakaji, ki so žurno planili k avtomobilu, elegantne silhete, ki so se odražale na terasi, s cvetjem okrašene mize, orkester — vse to je razodevalo Jamesu eleganten restavrant, zbirališče najpomembnejših družbe. Gingle ga je motril od strani. — Ne poznate kraja? ga je vprašal z malce zlobnim posmeškom. Ni slabo posečen, je-li? Toč se shaja je najfinjeji svet. Odložila sta avtomobilske plašče in prisledla k mizi, ki je stala nedaleč od odra, kjer so muzicirali cigani. James je brezbržno motril pisano družbo, ki se je zgrinjala okoli nje. Naenkrat se mu je izvil pridružen krik: — Calinette! Pomignil je svojemu spremljevalcu in mu pokazal nekega cigana, v katerem je vzel moški obleki namah prepoznal mlado prijateljico mis Perle Rose.

Napredni volilci!

Vsi na volilni manifestacijski zbor ki se vrši v nedeljo, ob 10. dopoldne v veliki dvorani na Taboru.

Govore gg.: ing. Gvidon Gulič, dr. Tene Jamar, Ivan Mohorič, dr. Drako Puc, Ivan Tavča in Miroslav Urbas.

gonov ter so mu pridno nosili denar. Pri teh manipulacijah so mu pomagali ostali soobtoženci.

Razen tega pa so obtoženci posvečali posebno pažnjo tudi ljudem, ki so se nameravali izseliti v Ameriko. V svrhu izposlovanja potrebnih potnih listin, dovoljenj in vizumov so zahtevali od interesentov večje prodajne, od nekaterih celo po 15.000 dinarjev. Seveda o potnih listih ni bilo niti sledu, ker so pač vedeli, da je določena gotova izseljeniška kvota, preko katere ne dovoljujejo ameriške oblasti nobene priselitve. Zanimivo je, kako je Radić izsiljeval denar tudi od revežev. Ako mu kateri ni mogel plačati zahtevanega zneska, mu je predložil seznam oseb, ki bodo izgnane. Nato pa je naročil revežu, da si izmed njih poišče kakega bogataša in mu proti odškodnini v znesku 30.000 Din ponudi Radićovo posredovanje. Na ta način je dobil za oba »plačila«. Da bi pri svojih žrtvah napravil vtis, da resno posluša, je nekatere vodil po raznih uradih, kjer je imel svoje pomočnike. Tako je hodil k bivšemu podžupanu Stojkoviču, ki je vsakemu interesentu izjavil, da mora prej plačati 15.000 Din in če je potem lahko dobil potni list za Ameriko. Na isti način so mu pomagali tudi Fuderer, Germanov in Gjurišić.

Pri razpravi so obtoženci zanikali vsako krivdo ter se zagovarjali, da so rabili denar le za kritje potnih in drugih stroškov, ki so jih imeli pri raznih intervencijah. Nekaterim so po ovadbi vrnil prejezte zneske. Razprava je bila v svrhu zaslišanja novih prič prekinjena in se bo nadaljevala v nekaj dneh. Vzbudila pa je ne le v Somboru, marveč tudi po vsej bližini in daljini okoliščine velike senzacije. Prebivalstvo se zgrajalo nad takim početjem strankarskih močotcev, ki so se senčili v milosti radičevskih ministrov in vladodržcev. Radičevcem je seveda cela stvar zelo neprijetna ter jo skušajo naslikati kot akt političnega maščevanja.

Finančni delegat in gledališče

Na odgovor g. finančnega delegata v zvezi s budžetom ljubljanskega gledališča nam pošilja Mestni odbor Udruga gledaliških igralcev repliko, v kateri najprej konstatira, da predsednik g. Betetto na shodu v operi ni govoril samo v svojem imenu, ampak v imenu odbora, oziroma vsega članstva. Tudi javni poziv g. delegata je bil soglasno sklenjen na odborovi seji. Odbor dalje izjavlja, da ima Udruga kot oblastna priznana korporacija, ki ima nalogo štiti interese članstva, tudi polno pravico vmešavati se v zadevo povratila že izplačanih proračunskih postavk, ki ogrožajo obstoj gledališča in eksistenco 40 članov in njihovih rodbin. Izjava nadaljuje:

»Budžetske napake, v kolikor se tičejo našega gledališča in katere je zagrešila nevarna površnost in malomarnost pri sestavljanju drž. budžeta, ki je bil sprejet v Narodni skupščini in s kraljevim podpisom sankcioniran, se sedaj likvidirajo na naših hrbtih na ta način, da bo če se ta vnebovpijoča krivica hitro ne popravi, toliko naših članov z rodbinami vred na cesti.

Kje so krivci? Vi, gospod delegat, pošiljate naše informacije v »kraljevstvo bajk«. Dobro! Zakaj bi ne verjeli Vaši besedi? »Bajke«, ki jih je razširil podpisani odbor edino le, da zadevo budžetske pomote razčisti nimajo izvora v zli volji, ampak v plemenitem stremjenju, pomagati revešem, ki naj bodo naenkrat vsled »pomote« po samezniki na cesti. Z javnim vprašanjem na Vas, gospod delegat, je podpisani odbor upal, da se mu bo na podlagi Vašega jasne odgovora posrečilo v razmotrje te zadeve priti stvari do dna.

Verjamemo Vašemu zatrdilu o naklonjenosti našemu gledališču. In ker vam verjamemo, se obratamo do Vas kot priznane strokovnjaka in najbolj informiranega pcnavalca naših budžetskih prilik in konkretnih odredb ministrstva, da nam z ozirom na siromake reduccije povešate kriv-

oistentativno potegnili iz žepa bankovca za dvajset dolarjev ter ji ga vrgel na krožnik. Dozdevna ciganka se je v znak zahvale globoko priklonila ter je zaigrala radodarnemu gostu melodijo na uho. In baš na to je čakal detektiv. — Mis Calinette, ji je šepnil jedva slišno, našel sem vaše poslanstvo. Gospod, ki sedi z menoj, je James Oldsilver, v Jamesa.

— Gospodična, je vzdihnil igralec, Calinette je uprla svoje žareče oči povejte mi, kje je mis Perle? — Tukaj je ni, je zamrmrala deklica.

— Torej ste jo ostavili! je malome glasno viknil James. — Če me vidite tu, je odvrnila Calinette udarjaje z lokom po goslih, vedite, da sem prišla zavoljo nje... Pričakovala sem vas.

— Tak ste vedeli, da pridem? se je začudil James.

In njegov pogled se je poln občudovanja ustavil na mistru Ginglu, ki je očividno po načrtu priredil ta sestanek med Jamesom in Perline prijateljico. — Torej se vam je posrečilo pobegniti? je povzel besedo tajinstveni detektiv. — Da... svobodna sem..., je šepnila deklica.

ce, ki so zakrivil budžetsko »pomoto«, oziroma one, ki so zakrivil ukaz, da se likvidirajo te »pomote« z eksistencami naših članov, in s tem spravili vprašanje glede nadaljnjega neokrnjenega obstoja našega gledališča na dnevni red.

Sokol

Prvi sokolski smučarski tečaj

V drugi polovici januarja t. l. priredi Jugoslovanski Sokolski Savez svoj prvi redni smučarski tečaj, in sicer pri Mariborski koči SPD (1060 m) na Pohorju. Namen tega tečaja je sistematsko izveščati v smučski tehniki sokolske vrste, obrabno iz raznih sokolskih žup naše države, ki bo v bodočih zimah poučevala in veščala na smučeh ostale člane svojih žup ter na ta način zanesla to zdravo in koristno zimsko telovadbo na prostem skrom vse naše države. Tečaj bo trajal 14 dni (od 21. l. do 2. II.), vodil pa ga bo br. Rudolf Badura iz Ljubljane.

Zbirališče. Udeleženci gorenjskih, dolenskih in notranjskih žup in vsi oni iz drugih žup, ki nimajo opreme in si jo morajo še nabaviti, naj se zberejo 20. t. m., če le morejo do 11.30, ali vsaj kmalu popoldne v Narodnem domu v Ljubljani v pisarni JSS. Tu se jim bo pregledala njih smučarska oprema in oprava ter določeno pojasnila glede prenočišč in vsa ostala navodila.

Obhod dne 21. t. m. ob 5.30 z glavnega kolodvora Ljubljane člani hrvatskih in srbskih žup (ki imajo že smučarsko opremo), naj se pridružijo dne 21. t. m. na železniški postaji Zidani most, od koder odpelje ljubljanski vlak 7.04 do naše zadnje postaje Hoče pred Mariborom.

Ob 9.30 skupni obhod ob železniški postaji po markirani poti (3 ure) v Mariborsko kočjo na Pohorju. Člani mariborske sokolske župe morejo oditi peš ali iz Maribora ali iz Hoče v Mariborsko kočjo, tako da se enidemo ob 13. v Mariborski koči; pojasnila glede opreme določijo pri mariborski podružnici SPD (br. dr. Senjev in Golubovic, Sodna ulica 16/III), oziroma S. Forsnerič, ki izdeluje smučarsko opremo (Melič, Meteljeva ulica 18).

Oskrba. Za udeležence sokolskega smučarskega tečaja JSS velja cena za dnevno oskrbo v Mariborski koči za osebo D'n 45. V tem znesku so všteti: zajtrk, obed, večerja ter prenočišče v enkrat dnevno za kurjenje soli.

Prijave sprejema do 20. t. m. popoldne in daje pojasnila Jugoslovanski Sokolski Savez, Ljubljana, Narodni dom.

Občni zbor Gorenjske Sokolske Župe se vrši v sredo dne 2. februarja ob 8. dopoldne v Narodnem domu v Kranju. Sokolsko društvo v Stepanji vasi vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 16. januarja ob 14. (2.) popoldne v društveni telovadnici (pri bntu Soržu) s običajnim dnevnim redom.

Šah

Ljubljana si je osvojila šahovsko prvenstvo Jugoslavije. V Subotici se je včeraj odigrala finalna tekma za šahovsko prvenstvo države med reprezentanco Subotice in reprezentanco Ljubljane. Ljubljana je po kratki borbi sigurno zmagala nad nasprotnikom v razmerju 6 : 2 in si priborila naslov šahovskega prvaka Jugoslavije. Ljubljano je zastopala sledeča postava: Furlani, Jerošov, Stupan, Vidmar, Pirc, Vogelink, Rupnik. Podrobnejše poročilo o poteku turnirja se pričakuje.

Boj za svetovno šahovsko prvenstvo v Newyorku. Kakor znano se vrši v kratkem v Newyorku turnir za svetovno šahovsko prvenstvo. Na to borbo so bili povabljeni vsi svetovni mojstri z izjemo dr. Laskerja, ki je že vnaprej odklonil svojo udeležbo. Za turnir so se prijavili med drugim dosežani prvaki Capablanca, naš rojak dr. Vidmar, dalje Aljehin, Bogoljubov, Niemcov in Marshall. Bogoljubov je v zadnjem hipu odpovedal, mesto njega pa igra Spielmann.

Njene oči se niso odmaknile od Jamesa.

— Ali hočete videti Perlo?

— Mar se dvomite o tem? je vzdihnil zaljubljenec.

— Nič lažljiga... Ostanite tu in počakajte!... On sam vam bo dal priliko.

— On?

— Da, on... Norec...

Leden drget je prešinil Jamesa ob teh besedah. Mister Gingle je torej govoril resnico!

— Kje je? je vprašal tesnobno. Kaj ne, da ni pri Perli? Drugače bi je gotovo ne ostavili!

— Ne... tukaj je!

Nehote se je James ozri okoli sebe.

— Ne iščite! ga je posvarila Calinette. Vsak hip se mora pojaviti... Glejte, da sprejmete!

— Da sprejem? Kaj? je osuplo vprašal James. A igralca je bila izginila.

James je še dolgo strmel za Calinetto, ki je ročno skočila na oder in takoj udarila v razigran tempo. — Čudna ženska! je mrmral igralec. Se dela, kakor da ji vsega sveta

Beleznica

Koledar.
Danes: Petek, 14. januarja; katoličani: Srečan; pravoslavni: 1. januarja 1927; Novo leto.
Jutri: Sobota, 15. januarja 1927; katoličani: Pavel; pravoslavni: 2. januarja 1927; Silvester.

Današnje prireditve.
Gledališča: Drama: »Kovarstvo in ljubezen, D. — Opera: Zaprto. Kinematografi: Matica: »Prški študent«. — Dvor: »Rdeča noč«. — Ideal: »Ne igra ee z ognjem«.

Dežurne lekarne.
Danes: Piccoli, Dunajska c., Bakarič, Karlovaška cesta.

Solnce zaide danes ob 16.42, vzide jutri ob 7.36 in zaide ob 18.44. Mesec zaide ponoči ob 4.42 ter vzide jutri ob 13.50.

Sport

SPORTNO VREMENSKO POROČILO.

Mojstrana javlja temperaturo ok 7. zjutraj 2 stop. C. vreme oblačno, premežno, lito, veter sever, sneg južen, 10 cm na vsaki podlagi, poa poledenela smuka povoljna, skakalnica neuporabna.
Kranjska gora javlja temperaturo + 1 stop. C. pomalem prši, dela se poledica.
Velika planina in Krnavec javljata 13. t. m. lep sneg, solnečne dneve, izvrstno smuko. Od drugie do danes niso prispela poročila.

— Za smučsko tekmo v Mojstrani, ki se vrši v nedeljo, je dovoljena z vseh postaj polovična vožnja. Vsi člani JZSS kupijo polno vozno karto do Mojstrane, jo hranijo, ter se s potrdilom saveza, katerega prejmejo pri vodstvu tekme, z isto karto zopet vračajo. Dovoljenje velja do 18. t. m. Smučska tekma je kot klubska tekma ilirije razpisana za klubsko prvenstvo, razširjena pa je s strani Saveza na medklubsko tekmo kot izbirno tekmo za Cortino d'Ampezzo. Oni tekmovalci, ki ne bodo startali na tej izbirni tekmi, ne morejo biti prijavljeni za Cortino.

— Turistovski vlak Jesenice-Kranjska gora-Planica, ki vozi v zimskem času ob sobotah, nedeljah in praznikih ter ob dnevi pred prazniki, bo čakal od sobote dalje vedno na monakovski brzovlak, tako da se omogoči zagrebškimi in ostalim športnikom iz južnejših krajev ugodna zveza s Kranjsko goro. Direktno zvezo s Kranjsko goro imata tedaj le osebni vlak, ki gre ob 3 iz Ljubljane in brzovlak, ki gre ob 9 iz Ljubljane, od obehnega vlaka ob 7. uri pa je treba čakati priliko tridrtet ure na Jesenicah na kranjskogorsko zvezo.

— Evropsko prvenstvo v hokeju na ledu. Evropsko prvenstvo v hokeju na ledu se vrši prihodnje dni v švicarskem zimskem zdravilišču Davos Udeležijo se ga 10 držav, ki so razdeljene na sledeče tri tekmovalne skupine: 1. Švica, Belgija, Francija; 2. Češkoslovaška, Nemčija, Švedska; 3. Avstrija, Italija, Poljska, Madžarska.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:
Petek, 14.: Kovarstvo in ljubezen. I.
Sobota, 15.: ob 16. Peterčkovje poslednje sanje. Dijaška predstava pri znanih znižanih cenah. Izv.

Opera:
Petek, 14.: Zaprto.
Sobota, 15.: Ševliski brivec. Delavska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v soboto popoldne ob 16. se vprizori v drami zadnjih letnih sezon Goltjeva božična pravljica »Peterčkovje poslednje sanje«, pri kateri sodelujeta balet in muzika dravske divizijske oblasti. V vlogi očetla Hrasta nastopi član pljuškega gledališča g Kaukler. Predstava se vrši pri izredno znižanih cenah. — Prva delavska operna predstava se vrši danes, v soboto ob pol 8. zvečer. Poje se Rossinijeva komična opera »Ševliski brivec« z go. Lovštevca, gg. Banovcem, Bettomom, Jankom in Zupanom v glavnih vlogah. Cene so izredno znižane in uprava vabi vse k največjemu posetu te predstave.

ni mar, in vendar gre za Perline življenje in po tem takem tudi za moje.

Jamesov pogled je begal po okrašenih terasi med gosto posejanimi mizami, kjer so v parih sedeli elegantni kavalerji in ljubke damice.

Prisotni gostje so očividno pripadali najboljši newyorški družbi. Vendar ni James spoznal nobenega obraza.

Tedajci pa ga je spreletelo po vsem telesu. Na vratih restavranca je bil opazil malega črnega možiča, ki ga je bil srečal že jutraj in ki ga je mister Gingle nazval hudica v lastni osebi. Bil je napol skrit med zelenjem in ko ga je James zaznal, ga je nehote pretresel občutek, ki je močno nalikoval bojazni. Bil je taisti črno oblečeni možak, ki smo ga srečali takoj ob početku te dogodivščine, ko je vdrl v spremstvu Moža s krinko v stanovanje mis Perle Rose...

Za hipec so njegove oči obvisle na Jamesu.

— Motril naju je, si je dejal James vzmernirano. Da-li naju je prepoznal?... Gingle pravi, da je hudica!

Prevzela ga je bojazen, da se je prelebal preoblekel.

— Na preži bodi! se je bodril samega sebe. Opravka imaš z mogočnim protivnikom!

Danes: Premijera Danes!
 Buster Keaton: „Clovek, ki se nikoli ne smeje“ v kolosalni burki v 7 dejanjih.
Mokre pustolovščine
 Salve smeja! Salve smeja!
 Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9.
KINO „LJUBLJANSKI DVOR“

Dnevne vesti.

Ljubljana, dne 14. januarja 1927.

— Fond v počaščenje Dr. Rybafavega spomina. Ker je došlo ljubljanskemu pokrajinskemu odboru Jugoslovenske Matice že nekaj denarnih daril v počaščenje spomina blagopokojnega dr. Rybafa, tega vzornega bivšega voditelja primorskih Slovencev, in so obljubljeni še nadaljni prispevki, je Jugoslovenska Matica v Ljubljani ustanovila „Dr. Rybafev fond“ za kulturne potrebe onih, ki so bili blagopokojniku tako pri srcu. Zato poziva Jugoslovenska Matica vse prijatelje in znance, posebno primorske kroge in druge, ki bi na ta način hoteli počastiti spomin prerojenega političnega in kulturnega delavca, da naklonijo svoj prispevek v ta fond.

— Rumunske odlikovanja. Rumunska vlada je odlikovala z visokimi redi več jugoslovenskih ministrov in uradnikov. Podjelila je ministrom predsedniku Nikolaj Uzunoviču veliki križec rumunske zvezde, najvišje običajno rumunsko odlikovanje, raznim ministrom veliki križec rumunske kroge, ki odgovarja približno našemu redu sv. Sava, red rumunske kroge II. stopnje med drugimi vel. župan dr. Vilko Baltiču, rumunske zvezde III. stopnje med drugimi Franu Smodeju, predsedniku konferencie novinarske Matice antante na Bledu, rumunske kroge III. stopnje pa med drugimi predstoj. Jugoslov. novinarskega združenja Krešimiru Kovačiču in podpredstojniku Prešbira dr. Stanku Erhartiču.

— Nagrade kraljevega fonda za delo na prosvetitvi naroda. Uprava kraljevega fonda, katerega namen je spodbujati privatno in javno delo za narodno prosvetilo, razpisuje za leto 1926 več nagrad za delo na tem polju. Nagrade znašajo 2.500 do 25.000 Din. Nagradjeni bodo poimenovali ali cela društva. Kdor želi dobiti nagrado, mora v prijavi, ki jo je poslati najkasneje do 1. marca t. l. na Upravo kraljevega fonda v Beogradu, navesti, kje in pod katerimi okoliščinami je deloval. Točno mora navesti, kaj je stvarno in praktično storil na tem polju, samem, ker ima delovanje te vrste prednosti pred vsem drugim. Dobro je, če se vse navedbe podkrepijo s službenimi potrdili. Razdelitev nagrad se bo vršila dne 8. julija, na dan obletnice kraljeve poroče.

— Imenovanja v vojski in mornarici. S kraljevim ukazom so imenovani: za komandanta mornarske komande kapetan vojne brode Bernard Jelenc; za komandanta torpiljarke „TSC“ poročnik vojne brode L. kl. Anton Klmar; razrešeni so dolžnosti in stavljeni na razpoložljivost ministru vojne in mornarice: fregatna kapetana Viktor Klobučar in Avgust Kustera ter poročnik vojne brode Ivan Levec.

— V vojski so imenovani: za komandanta 1. divizije brdske artiljerijske brigade ppk Lj. Kozal, doslej v štabu jadranske divizijske oblasti; za komandanta 5. divizije brdske artiljerijske brigade major Jurij Novak; za komandanta 1. divizije artiljerijske polka IV. armijske oblasti ppk Marjan Puka, doslej komandant 1. divizije osiške artiljerijske brigade. Za pomočnika komandanta vojne okruge v Banjaluki je imenovan ppk. Pavel Pajk; za komandanta 2. bataljona 21. peš. polka major Ivan Markulj; za komandanta 8. bataljona 80. peš. polka major Ante Hruza; za komandanta 1. bataljona 12. peš. polka Rudolf Umkar, doslej v štabu dravske divizijske oblasti; razrešeni so dolžnosti in stavljeni na razpoložljivost ministru vojne in mornarice podpolkovnik Fran Dolinšek.

— V žandarmeriji je imenovan za pomočnika komandanta 1. žandarmerijskega polka ppk Milan Geršč.

— Mesto Čeje ima pri volitvah v oblasno skupščino CETRO skrinjico. Vsi narodni vol. vrzite svojo kroglico v CETRO skrinjico, da bo zmaga odličnih gospodarskih strokovnjakov dr. Božiča in Jvana Rebeška silnjaka. Vsi bodimo zadržni agitatorki! Združena opozicija klerikalcev, radikalov in Nemcev naj v našem mestu za vedno izginje.

— Zakon o zaščiti umetniške svojine. Ministrstvo prosvete je sprejelo že od vsevine v poštev prihajajočih korp. in združenj odgovorov na svoj osnutek zakona o zaščiti umetniške svojine. Čim bodo dospeli še manjkajoči odgovori, bo izvedena po posebni komisiji končna redukcija tega važnega zakonskega osnutka, na kar bo predložen v pretes zakonodajnemu odboru Narodne skupščine.

— Ameriški rojaki za poplavljenec. Odtis na naše prošnje za prispevke v korist poplavljenecv je od strani naših ameriških rojakov proti pričakovanju ugoden. Poleg že ponovno objavljenih darov dospela je zopet od uprave lista „Glas Narodca“ v New Yorku nadaljna pošiljka 342.95 dolarjev (okrog 20.000 Din). Za to izredno razumevanje je težkoga položaja naših ubogih poplavljenecv ne gre iz iskrena zahvala vsem darovalcem, nego tudi posebno priznanje upravi lista „Glas Narodca“, zlasti predstoj.niku Franku Sakserju, poslovodnji Ludoviku Benediku, ki je s prejšnjim misel za nabiranje v korist poplavljenecv, in uradniku Ivanu Trčku Med darovalci so se posebno odlikovali naši ljubljanski rojaki, ki so namenili poseben odbor v pomoč poplavljenecv. Temu odboru predseduje kot predsednik A. Zbanič, kot tajnik Frank Eržen. Tudi vsem

tem izrekam priročno zahvalo v imenu poplavljenecv. — Tudi uredništvo „Prosvete“, glasila Slovenske Narodne Podporne Jednote v Chicagu, je nakazalo ljubljanskemu Oblasnemu odboru Rdečega križa znesek 25 dol., katero vsoto po naročilu porabimo za naše poplavljenecv na Gorenjskem. Tudi temu društvu izrekam javno svojo priročno zahvalo. — Ljubljanski odbor Rdečega križa.

— Ukazi v prosvetnem ministru. V prosvetnem ministru pripravljajo nove ukaze o napredovanju učiteljev in profesorjev. Ministrstvo namerava mnoge profesorje premestiti odnošno upokojiti.

— Spremembe na madžarskem poslanstvu v Beogradu. Dosedanji madžarski poslanik v Beogradu Hory je imenovan za poslanika v Rimu. Te dni odputuje v Budimpešto, od koder se poda na svoje novo službeno mesto. Njegov naslednik v Beogradu še ni imenovan.

— Deutscher Kulturbund zopet dovoljen. Kakor znano, je vlada leta 1924 razpustila organizacijo Nemcev tkzv. Kulturbund, ter prepovedala njegovo nadaljevanje, premoženje pa je zaplenila. Glasom poročil iz Beograda pa je bil te dni podpis v ministrstvu notranjih zadev ukaz, s katerim se zopet dovoljuje ustanovitve Kulturbunda in nadaljevanje njegovega delovanja. V političnih krogih se smatra, da gre le za volilne koncesije radikalov volivskim Nemcem.

— Podpiranje naše visokošole. Centr. akademsko podporno društvo v Ljubljani, ki ima namen ubožne in nadarjene akademike jugoslovenske narodnosti podpirati večinoma z denarnimi podporami, da se jim omogoči redno nadaljevanje njihovih študij, je te dni razposlalo naši javnosti prošnje s pozivom, da naj sleherni prispeva po svojih močeh in priporočila in podpore vsaj z malenkostno podporno akcijo centralno akademskega podpornega društva. Z ozirom na vrvišen namen, ki si ga je nadelo društvo, je pričakovati, da se bo javnost pozivu primerno odzvala, kajti naše dijaštvo je v času splošne krize v veliki meri odvisno od dobrih src.

— Čaj in dišave na korist Jugoslovenske Matice prodaja znana narodna tržnica Franc Kovač v Ljubljani, Turjaški trg 1. V prošlem letu je na procentih izkupička nakazala Matici 1300 Din. Ovoji čaj in dišav so opremljeni z etiketami, ki nosijo napis „Na korist Jugoslovenske Matice“. Kupujte čaj in dišave pri tej tržnici!

— Deležu domu kraljice Marije so darovali uradniki Kreditnega zavoda za trg. in ind. v Ljubljani Din 500 mesto cvetja na krsto umrle gospe Marije Florjančičeve, soproge njihovega kolega.

— Zagreb za deložiranje. Izmed vseh naših mest je menda Zagreb edino mesto, ki posveča stanovanjskemu vprašanju največ pozornosti in ga skuša tudi praktično rešiti. Poleg številnih stanovanjskih hiš za mestne uslužbence in druge interese namerava mestna občina zgraditi letošnje leto pet velikih stanovanjskih hiš, ki so določene predvsem za deložirance. Deložiranci so bili doslej provizorično nameščeni v barake. Ker pa so barake nehygienične, zgradi občina primerna stanovanja, kjer bodo našli ti nesrečni primerno zavetje. V tej mestni hiši bodo lahko stanovali le tako dolgo, dokler ne bodo dobili drugega stanovanja.

— Stepan Radč obsojen po tiskovnem zakonu. Stepan Radč se je moral, kakor smo že poročali, radi klevete potom tiska zagovarjati pred sodiščem. Tožil ga je bivši načelnik direkcije državnih železnic v Zagrebu Franič-Požezanin. O procesu, ki se je včeraj skoraj dve leti, smo že večkrat pisali. Včeraj je bila razglašena sodba. Radč je obsojen na pet dni zaporja, ki se lahko spremeni v denarno globo 500 Din, razen tega na povračilo sodnih stroškov in stroškov tožiteljevih zagovornikov in objavo sodbe na prvi strani svojega „Doma“.

Zobozdravnik

UNIV MED

dr. Ciril Cirman

ordinira od 17. januarja 1927 za zobne in ustne bolezni vsak dan od 8-12 in od 14-18 v LJUBLJANI, Franc. trg 10/II. (bivši ord. prostori prot. Valente).

— Usodna pomota. V Zagrebško bolnico so včeraj pripelali 30letno Olga Magdalenč, doma iz Varaždina. Prejšnji večer je v neki družbi popivala, naslednjega dne pa je imela hudo željo. Hotela je popiti še ostanek vina od prejšnjega dne. Pomotoma pa je zamenjala kozarec ter spila mesta vina precejšnjo količino koncentrirane kislave kisline. Njeno stanje je zelo opasno.

— Koste Novakoviča še niso našli. Kakor smo že poročali, je pobegnil iz beograških zaporov bivši komunistični poslanec Kosta Novakovič. Policija je takoj mo-

bilizirala ves svoj aparat. Brzojavno je bilo naročeno vsem železniškim policijskim komisariatom, naj pazijo na potnike, med katerimi se utede skrivati Novakovič. V Beogradu so vsa stanovanja komunističnih prvakov pod strogim policijskim nadzorom. Kljub vsemu prizadevanju Novakoviča niso mogli izslediti. Policija je prepričana, da se skriva Novakovič v Beogradu ali v kakem drugem bližnjem mestu.

Iz Ljubljane

—lj Pse voditi v javne lokale je političsko prepovedano. Vendar pa jih vladjo mnogi seboj in, kadar je kontumac, jim celo snajemo torbo, čim pridejo k njim v gostilno. Pri tem se ne zmenijo dosti, če pes tudi popade drugega gosta. Prav te dni se je zgodil tak slučaj, ki pa nikakor ni osamljen. Odlični gospod je prišel s svojim sinom v boljšo šišensko gostilno. Jedva pristopi deček k mizi, že ga pes ugrizne v nogo in ga rani na treh krajih. Pa menite, da se je njega uniformirani lastnik radi tega opravičil? Nasprotno, že rentail je, da se deček oče razburja. Bil je celo tak junak, da niti povedati ni hotel svojega imena. — Prosimo policijsko oblast, da ponovno izda strogo naredbo, da se pes ne sme vlačiti po javnih lokalih, posebno pa ne brez nagobčnikov, kadar je uveden asil kontumac. Gostilničarjem pa naj da napot, da morajo razobčiti po svojih lokalih table, z navedbo te prepovedi. — Ljubljana.

—lj Izredno zanimivo predavanje ZKD. Opozarjamo občinstvo ponovno na izredno zanimiv spored, ki ga prinaša Zveza kul. društev v nedeljo, 16. t. m. Ta dan predava v prostorih kina Matice ob 10.30 dopoldne univ. prof. dr. V. Vouk iz Zagreba o temi „V carstvu gejzirov in uganilnih vulkanov“. Za to predavanje je vladalo povsod največje zanimanje in prepričani smo, da bo g. predavatelj tudi v Ljubljani želi za svoja zanimiva izvajanja največje priznanje. Vstopnice so v predprodaji pri blagajni kina Matice.

—lj Volilni sestanki za Dravski okraj se vrši jutri, v soboto, ob 8. svečer pri Rurparju na Tržaški cesti. Udeležba za vsakega naprednega volilca obvezna.

—lj Društvo dr. policijskih namestnikov ima svoj redni letni občni zbor v četrtek, dne 27. jan. 1927 ob 16 v šolski sobi na Poveljstvu straže in v petek, dne 28. jan. 1927 ob pol 19, v salonu kavarne „Leone“ v Kolodvorski ulici št. 29. — Predsedstvo.

—lj Za Dežji dom v Ljubljani, I. odd. je darovala ga. Ana Pretnar 100 Din mesto cvetja na krsto malega Fedorja Bezjaka.

—lj Sestanek volilcev SDS in NSS z Viča in Glinc se vrši v petek, 14. t. m. ob 8. svečer pri g. Novaku na Viču. Pridite vsi in pripeljite svoje prijatelje s seboj.

—lj Posiv smučarjem! Zavod za meteorologijo in geodinamiko prosi kateregakoli smučarja, ki odide v soboto 15. ali nedeljo 16. t. m. na Veliko planino, da bi bil tak prijazen in se zglasil v našem zavodu, uni verza, II. nadstropje.

—lj Društvo večer s predavanjem priredil Sokol I. na Taboru v soboto, 15. jan. ob 8. svečer v levi stranski spodnji dvorani pri pogrnjenih mizah. Predava br. Aplenc o vrlo zanimivi temi: Boj med papežstvom in cesarstvom v drugi polovici srednjega veka. Po predavanju bo razgovor o kandidatih za upravni odbor kot priprava za društveni občni zbor, ki se vrši 28. jan. t. l. Te vrste družabni večeri se bodo vršili od sedaj večkrat ter želi Sokol I. pritegniti tudi starejše člane in družine ter jim poleg poučnega predavanja nuditi tudi zabavo, ki jo bo oskrboval društveni orkester ter pevski oktet. Vabljeni ste torej vsi v nedeljo, dne 16. t. m. popoldne pripoveduje sestra Manica Komarova deci pravljico. Prostor v etari zgradbi levi trakt, začetek ob 3. uri.

—lj Trgovski ples se vrši jutri, t. j. v soboto 15. t. m. ob pol 9 uri svečer v veliki dvorani hotela UNION. Kdor se po potoma ni prejel vabila, naj se obrne na pisarno Trg. društva Merkur, Gradišče 17/1. 31/1.

—lj Československá obec v Ljubljani pořádá přednášku se světelnými obrazy ve Zvezde v sobotu 15. t. m. o 8 1/2 hod. večer. Přijďte všichni se známými. Hostje došli.

—lj Damska rokavica iz usnja in obrobjena s kožuvinno se je našla na Bleiweisovi cesti pred Lillagovo vilo. Dobi se v Narodni knjižnici.

—lj Marijstonsko gledališče Českoslov. obec v Sokolskem domu na Taboru igra v nedeljo 16. t. m. „Marbuel“. Zabelek ob 16. uri. Vstopnina prostovoljna.

—lj Slovensko planinsko društvo priredi v četrtek, dne 27. t. m. zanimivo predavanje o „Velebitu“ s skioptičnimi slikami v dvorani Mestnega doma ob 20. (8.) uri. Predava univerzitetni profesor dr. Poljak iz Zagreba.

—lj Policijski drobič. Radi prepovednega povratka je bil aretiran Anton K., poleg tega pa so pripela na policijo sledeče ovadbe: berančenje 1, razgrajenje 1, telesna poškodba 2, nezgode 1, pasji kontumac 1, prestopke cestno-policijskega reda 2.

—lj Negoda. Na Dolenjski cesti se je včeraj spaprli konj mezarkega pomočnika Franca Svetela. Svetel i trgovec Josip Jelačin, ki sta sedela na senah, sta vled sunka na nekem ovinku strhala na tlak. Konj je dirjal dalje, vendar pa se je pasantom posrečilo, da so ga v Florjanski ulici ustavili. K sreči sta ostala Svetel in Jelačin nepoškodovana.

—lj Neprijavljen obiskovalec. Sinoči o kolli 20. je delavec Ivan Ciber zasledil nekega neznanca, ki se je splazil v shrambo trgovca Pavla Stetela v Kapiteljski ulici. Neznavec, v katerem je Ciber spoznal bresposelnega kleparkega pomočnika Stanka Pometa, je izjavil, da je prišel samo po jabolka, ker je lačen. Pri njem so našli ponarejen ključ. Izročen je bil policiji.

Darujte za dijaške kuhinje

Iz Celja

—c Plesni venček celjskih dijakov se bo vršil v soboto 15. januarja v gornjih prostorih Narodnega doma. — Isti večer se vrši v spodnjih restavracijskih prostorih domača veselja v korist Dijaške kuhinje.

—c Novo speceriško trgovino je otvoril na Glavnem trgu trgovec Ciril Knez.

—c Sokolska maskarada. Kakor vsako leto, se tudi letos vrši na pustno nedeljo velika sokolska maskarada v veliki dvorani Celjskega doma.

—c Svengali zopet v Celju. Te dni se je v Celju zopet pojavil znan hipnotizer Svengali. Bil je v Celju že pred kratkim mesecem in je takrat ob vseh večerih imel nabito polno kinodvorano gledalcev. Sedaj je dal predstave v Narodnem domu. Obisk pa je bil malenkosten. Ljudem je padlo v oči, da si je telepat že po dnevi zbiral po mestu svoje modile, kateri so bili sedaj skoro isti, kakor pri zadnjih predstavah v mestnem kinu.

Iz Maribora

—m Izredna seja občinskega sveta je sklicana za petek dne 14. t. m. Na dnevnem redu je samo volitev članov in namestnikov za tri glavne volilne odbore v Mariboru. Kdaj se bo vršila proračunska seja, še ni znano.

—m V korist fonda za zgradbo spomenika kralju Petru se vrši v soboto dne 15. t. m. v veliki Götzovi dvorani velik ples, ki bo ena največjih plesnih prireditev letošnje sezone v Mariboru. Sodeluje vojaška godba.

—m Predavanje okrožnega urada za zavarovanje delavcev, ki bi se imelo vršiti v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. dopoldne v prostorih omenjenega urada na Slomškovem trgu, se preloži na nedeljo dne 30. januarja ter se vrši ob istem času in na istem mestu.

—m Zgodnji drsalci. Drsalšče je v popoldanskih in večernih urah navadno tako zelo zasedeno, da se ljudje bolj gnetejo kot pa drsajo. Nasprotno pa vlada na drsalšču v jutranjih urah popolna praznota. To je zapazilo par dobrih drsalcev, ki se prav nič ne boje jutranjega mraza. Ne le, da jim zjutraj ni treba plačati nikake vstopnine, imajo tudi celo drsalšče na razpolago. Jutranji sport pa je tudi mnogo bolj zdrav kakor popoldanski, ko je telo že utrujeno.

—m Odpis veselicega davka za plesne prireditve. Mestni magistrat razglaš, da se odpis veselicega davka pri prireditvah, ki so združene s plesom, v smislu tozadevnega sklepa občinskega sveta v nobenem slučaju ne dovolji in da so zato vse take prošnje brezpredmetne, ker se sploh ne bodo obravnavale.

—m Iz hrvatskega kulturnega sveta je naslov ciklusa predavanj, ki ga priredi v prihodnjih dneh Ljudska univerza v Mariboru. Med predavatelji je več zagrebških univerzitetnih profesorjev in drugih dobrih poznavalcev hrvatske umetnosti, literature in zgodovine. Predavanja, ki jih bodo poslušale številne skioptične slike, bodo zelo zanimiva in opozarjamo na nje vsakogar, ki se hoče spoznati s hrvatskim kulturnim življenjem v preteklosti in sedanjosti.

Gospodarstvo

Konec dunajske Union banke

Po daljših pogajanjih je prišlo v sredo do sporazuma glede delnic dunajske Union banke, ki jih je deponiral Sigmund Bosel pri Poštni hranilnici kot kritje svojih dolgov. S tem sporazumom je izginila iz dunajskega finančnega sveta tudi Union banka. Njene delnice, deponirane pri Poštni hranilnici, je kupila Österreichische Bodenkreditanstalt, s katero se je Union banka fužijonirala, kupna cena je razdeljena na tri dele. Najprej da Bodenkreditanstalt Poštni hranilnici na razpolago kapital za poravnanje dolgov, ki jih je napravil Bosel pri švicarskem Comptoir d'Escompte v znesku 6.600.000 dolarjev. Prvi obrok v znesku 1 milijona dolarjev zapade letos 1. aprila. Kredit je bil dan na podlugo leto in s tem, da ga Poštna hranilnica poravnava naenkrat, prihrani na obrestih 1 milijon švicarskih frankov.

Drugi del kupne cene je zamenjava 3 milijonov delnic Union banke, ki so v rokah Poštnih hranilnic, za delnice Bodenkreditanstalta v razmerju 3:1. Po dnevnem kursu predstavljajo te delnice vrednost 25 mil. šilingov. S to zamenjavo bi postala poštna hranilnica glavni delničar Bodenkreditanstalta, toda na pritisk finančnega ministarstva je bilo sklenjeno, da odkupi Bodenkreditanstalt Poštni hranilnici v kratkem vse delnice.

Tretji del kupne cene tvori zamenjava delnic Union banke, ki so v rokah malih delničarjev, za delnice Bodenkreditanstalta tudi v razmerju 3:1. Ta zamenjava se bo bala izvršiti po nižjem kursu kot je zdaj na borzi.

Bosel dolguje državi 80 milijonov šilingov. Država dobi zdaj za njegove delnice Union banke okrog 23 milijonov šilingov, od raznih drugih vrednot pa 33 milijonov tako, da ostane na račun Boselovega dolga nekritih še okrog 25 milijonov šilingov. Istočasno z Union banko se bo fužijonirala z Bodenkreditanstaltom tudi Verkehrsbank. Zadevna pogodba je bila sklenjena že poprej. Odprto je ostalo samo še vprašanje razera pri zam. delnic, ki bo pa kmalu rešeno. Po prevzemu obeh bank zviša Bodenkreditanstalt svoj delniški kapital za 50 odst. in sicer z udeležbo inozemskega kapitala.

Z Union banko izgine eden najstarejših in nekdanjih največjih denarnih zavodov. Pred voino je igrala ta banka važno vlogo pri državnih finančnih operacijah. Bila je v tes-

nem stiku ne le z inozemskimi finančniki, marveč tudi z bivšim avstr.-ogorskim finančnim ministrom. Nekaj časa je bila Union banka tudi član znanega Rothschildovega koncerna. Največji razmah je dosegla pod vodstvom nekdanjega predsednika Evgena Minkusa, ki ga je Bosel pred 3 leti kot 82letnega starčka izrinil iz vodstva. To je Minkusa tako potrla, da je nekaj tednov pozneje umrl. Union banka je imela 600 uradnikov in nameščencev, večina uradnikov, osobito višjih bo zdaj odpuščen.

Napisli na ploščah

prevlečeni z radio-tinkturo, morejo se štiti tudi ponoči. — En primer.

—z Ljutomerški vinski sejem. Na vseh vinskih sejnih in razstavah, ki so se dosedaj vršile v območju Slovenskih gor, (Središča, Ivanjke, Ormož, Ptuj), so se odlikovala vina iz Ljutomer. Čudno je bilo zato, da Ljutomer kot produktivno središče teh odličnih vinskih vrst še ni sam povabil interesente, da bi poskusili njegov pridelek v kraju, po katerem nosi ime. To zamudo hoče Ljutomer gđaj popraviti. Zato se je sestaj odbor, ki je že prav pridno na delu, ter si je zagotovil za vinski razstavo in sejem dne 3. in 4. marca že lepo število najboljših vinskih vrst svojega okoliša. Storiemo je tudi vse, da se vzbudi za to prireditev zanimanje naše širše javnosti, posebno strokovnih in trgovskih krogov, ter tudi bližnjega inozemstva.

—z Beograjske gospodarske zbornice proti povišanju davka na poslovalni promet. Ker je izzvalo nameravano povišanje davka na poslovalni promet v vseh gospodarskih krogih veliko neodobrovoljstvo, se je obrnilo predsedstvo beograjske trgovske zbornice na industrijsko in obrtno zbornico s prošnjo, naj bi se sklicala koncem januarja skupna konferenca vseh zbornic. Na tej konferenci bi sestavile zbornice protestno spomenico proti povišanju davka na poslovalni promet.

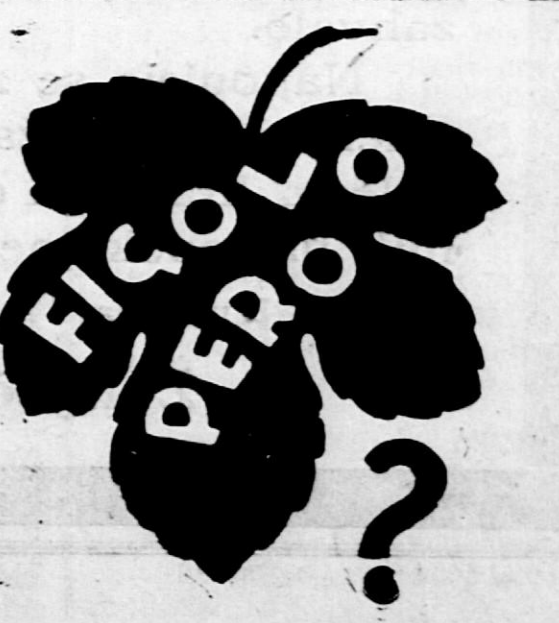
—z Kredit za delo v državnih gozdovih. Minister za šume in rudnike je pooblaščen, da sme po sprejetju novega finančnega zakona izločiti iz dohodkov od državnih gozdov 10 milijonov Din kot obratni kapital za režijsko poslovanje v državnih gozdovih.

—z Nemške reparacije. Generalni agent za reparacije javlja, da je izplačala Nemčija po Davesovem načrtu v tretjem letu na račun reparacij v gotovini odnosno naturallijah 79.248.097 zlatih mark. Od tega je dobila Francija 42.217.000, Anglija 18.465.595, Italija 4.527.806, Belgija 3.482.244, Jugoslavija 3.974.005, Amerika 3.373.200, Rumunija 920.708, Japonska 1.134.438, Portugalska 500.533, Grčija 258.097 in Poljska 65.470 zlatih mark.

—z Dalmatinski vinogradniki proti znižanju uvozne carine na francosko vino. 10. t. m. se je vršil v prostorih splitske trgovsko-obrtniške zbornice sestanek zborničnega predsedstva in vinogradnikov. Na sestanku je bilo sklenjeno protestirati proti znižanju uvozne carine na francoska vina. To znižanje bi pomenilo za dalmatinske vinogradnike najhujši udarec.

—z Anglija se namerava pridružiti železnemu kartelu. Iz Berlina poročajo, da so angleške železarne izjavile pripravljenost za priključitev k mednarodnemu železnarskemu kartelu in zahtevajo kvoto 10 — 12 milijonov ton. Kartel jim ponuja samo 9 milijonov ton.

—z Dobava. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. januarja 1927 ponudbe za dobavo 150 parov izoliranih spojnic, do 25. januarja t. l. pa za dobavo raznega steklenega materiala. — Predmetni pogodi so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 20. januarja t. l. ponudbe za dobavo raznih barv in 60 pol steklenega papirja ter za dobavo raznega okovja. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu dne 3. februarja t. l. glede dobave 5500 q lesnega in kovskega oglja in 1200 q livarskega koksa, dne 4. februarja t. l. glede dobave materiala za razsvetljavo vagonov, do 8. februarja t. l. glede dobave raznega materiala (žebelji, pločevina, minij v prahu, steklo za pokrivanje streh itd.). — Dne 11. februarja t. l. pri upravi državnih monopolov v Ljubljani se bodo vršile licitacije za dobavo 33.100 kg žebeljev. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

2.

**Pohleven epos v 18 različno
dolgih spevih.**

I.

Kje in kdaj se je Pepe narodil in ali se je sploh, je obdano s tajinstveno

Rejnici Špela, vdovljena Gosneca, in Urša, ali kakor ji je dečko začel nazivati, ko je spregovoril, mama in teta, sta Pepčka smatrali za darilo nebes. Špeli je bil umrl edini otrok v nežni starosti, kmalu pa tudi jetični mož. Od tlej sta živeli s sestro.

Pesnikovo novo leto

Nedavno si je začel Wildenvey graditi vilo, toda honorarji niso bili tako visoki, da bi mogel hišico dozdati. Wildenvey se je nameraval naseliti v Frederiksværnu in njegov prijatelj je bil srečni prevajalec odtodno ravn. tovarne za limo, Aargaard. Ko je slavil prevod Omarjevih verzov na književnem trgu triumf ter vzbujal zavist, je izšla nepričakovano najnovejša Wildenveyjeva komedija »Padaloče zvezde«. Najbolj posrečen tip te komedije je literarni anater – sodavičar Omar. Karakteristika je tako jasna, da so ljudje prevajalca Omarjevih verzov od srca smejali. Ob novem letu je doživel prebivalstvo tihga mesteca Frederiksværna burne dogodke. Ko je odšel pesnik Wildenvey z ženo na izprehod, mu je planil nasproti ravnatelj Aargaard s pasjim bičem in ga hotel pretepti. Pesnik je pravočasno odnesel pete in se skril v vežo neke hiše. Wildenvey namerava zdaj zastopati Frederiksværn. Aargaard pa trdi, da ne bo prej miroval, predno se mu ne zahvali za zasmehovanje s pasjim bičem.

Policija je zaprla ulico in mornarja pozvala, da zapusti streho. Mož se je krohotalje norčeval iz stražnikov, ko so ti prispeli na streho, je pričel blaznež tudi nje bombardirati z opeko. Policija je zato sklenila, da počaka, da se blaznež utruji. Toda to je trajalo dolgo časa. Blaznež je najprej zmetal vslo opeko raz streho, nato pa je skočil na streho druge hiše in razkril tudi to. Polni dve uri je bombardiral svoje nasledovalce, dokler se ni stemnilo. Dva pogumna policista sta se nato neopazno približala blaznežu. Ko ju je ta opazil in videl, da ne more pobegniti, se je udaril z opeko tako močno po glavi, da je nezavesten obležal. Prepehli so ga vsega krvavečega v bolnico.

Pred leti so popravljali deformacije glav pri novorojenčkih s pomočjo posebnega aparata. V naših krajih je to metodo nadomestili pravilneši način postavitve. V Španiji in Mehiki pa imajo še danes običaj, da kličejo. Če ima otrok nepravilno oblikovano glavo, strokovnjaka, ki uravnja kosti lobanje, dokler se defekt še lahko popravi. Ti strokovnjaki so večinoma slikarji in kiparji, ki uravnjavajo glavo po estetskih pravilih. Uspehi njihov je tako velik, da so v Franciji sedaj načeli vprašanje, ali ne bi kazalo izvežbati posebnih bolničark, ki bi popravljale novorojenčkom glave. Seveda bodo smele ta posel opravljati samo take ženske, ki imajo same pravilno glavo.

V statistiki, ki jo povzemamo iz francoskih istov, manjkata Nemčija in seveda tudi Jugoslavija...

Družba je delovala že cela tri leta. ne da bi jo kdo razkrinkal. Pošiljalca je kokain in druga mamila po pošti pod najrazličnejšimi krinkami, zdaj kot pasto za čevlje, zobno kremo, zobni prašek itd. Tudi v inozemstvo ga je dobavljala in pri tem postopala čisto zelo goljufivo. Tako je policija ugotovila, da je poslala tekom lanskega leta v Rumunijo dva zaboja, ki bi mo-

Lažni princ Harry Domela bo tedaj izročeni sodišču v Weimaru, kjer bo izvršil največ lumparij. Zanimivo je, da večina oskodbanih nemških aristokratov proti njemu ni podala nikake ovadbe. Javnost zlasti preseneča dejstvo, da Domelo ne toži veleindustrialec pl. Guillaume, katerega se je Domela najprvo loteval in ga oskubal za ogromen znesek. Zato se bo lažni princ prav ceno izmazal. Obeta se mu tudi zaslužek pri filmu, ker se zanj interesirajo filmska podjetja. Domela je baje že dobil ponudbo za nastop v filmu, v katerem bi igral glavno vlogo.

na prometnem kraju na
deželi iščem v najem. —
Ponudbe pod «Pekarija
102» na upravo «Sloven-
skega Naroda».

samo na 3 dni!

Dan prihoda objavimo v dnevnikih časopisih in na posebnih lepakih. 45-11

Raunatelistvo.

ZAHVALA.

ADOLFA PERLESA

Ljubliana, 14. januarja 1927.

Žalujoča rodbina Perles-Živić

Mlad gospod
s stalno službo išče Din
3000 posojila proti pri-
mernim obrestim ter me-
sečnim vračilom po 500
Din. — Ponudbe pod
»Nujno posojilo/91« na
upravo »Slov. Naroda«

V nedeljo 16. t. m. igra
godba od 4. popoldne
do 1. ure popolnočno
na čast Tonetom pri Anton
Maverju. Ahacelja ce-
sta št. 5. — Zc v soboto
ter v nedeljo se dobre
klobase domače krvave
dobro; vino se toči po
10, 12, 14 in 16 Din. —
Vabim vse na poceni
domačo zabavo ter da
pocaste svoj god. drugi
se pa prepričajo o dobri
kapljici. — Vabi gostil-
ničar. 97

Naznanilo otvoritve.

novourejeno restavrancijo
 na Dunajski cesti 31

Točila bom pristna štajerska, dolenska in dalmatinska vina. Skrbela bom za najboljšo kuhinjo. Otvoritev dne 15. t. m., pri kateri svira tamburaški zbor „Kr m“.

~ Za obilen obisk se priporoča **FANI MEZE**

00000000000000000000000000000000

Na splošno željo še danes!

– Praški študent –

Človek brez sence

Prekrasno nad vse uspelo filmsko delo. Velik uspeh pri vseh dosedanjih predstavah. — Sijajna igra. — Originalna moderna režija. — Napeto zanimive scene. V glavnih vlogah elita filmskih prvakov.

Conrad Veidt

Werner Krauss, Agnes Eszterhazy, Eliza la Porta, Ferdinand von Alten itd.

Predstave točno ob: 4. pol 6. pol 8. in 9.

Mladini prepovedano! Pri vseh predstavah pomnožen orkester.

Elitni Kino Matica, najuglednejši kino v Ljubljani. Tel. 124